

Sporcuların Sosyal Güvenlik Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Dilek Amcaoğlu¹, Ahmet Azmi Yetim²

¹ İstinye Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulu, damcaoglu@istinye.edu.tr

² Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. aayetim@gazi.edu.tr

Özet

Bu çalışmada profesyonel sporcuların sosyal güvenceleri incelenmiş ve bunun sonucunda tespit edilen hususlar ile bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Çalışma kapsamında, sporculara ait Türkiye'deki sosyal güvencelerin neler olduğu, kapsam ve içerikleri, süreç içerisindeki değişim ve uygulanış modelleri ele alınmış; konu ile ilgili mevzuat, kanun, literatürler değerlendirilerek aynı zamanda Türkiye'de bulunan sporcuların sosyal güvenlik bilgi düzeyini ölçmek amacıyla anket modeli ilgili deneklere uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini icra edilen spor branşının, karşılığında belli bir maddi kaynak alan lisanslı sporcular oluşturmaktadır. Verilerin analizi için SPSS 17 programı kullanılmıştır. Çalışma kapsamına alınan sporcuların sosyal güvencesi kulüp/federasyon tarafında olanların bu güvence altında nelerden faydalanacaklarını bilmedikleri, yapılan protokollerden haberdar olmadıkları ve neticesinde bu protokolden faydalanmadıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Spor, sosyal güvenlik, sigorta

Investigation of Social Security Knowledge Levels of Athletes

Absract

In this study, social insurances of athletes' are examined. Within the context of study, the athletes' social security in Turkey, it's scope, content, change and implementation models are discussed. In this context, related legislation, law, literature are studied. In order to measure the level of social security information of athletes in Turkey, survey method is used. The population of the study consists of licensed athletes whom are funded in return to their sport service. The SPSS version 17 software is used for data analysis. In the conclusion part, it's seen that licensed athletes don't know their rights, even not aware of protocols that are made and don't benefit from these protocols.

Key Words : Sport, social security. assurance

Giriş

Spor ferdin tabii çevresini beşerî çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak, boş zaman faaliyetleri kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (Yetim,2006).

Günümüzde sporun giderek yaygınlaşması ve pek çok alanda çalışan bireylerin ilgi duyduğu bir uğraş haline dönüşmesi, (Öner, 2011) ekonomik, siyasi ve uluslararası barış bakımından büyük önem arz etmesi, yazılı ve görsel basının konuya verdiği önem bakımından çok yönlü etkileri olan ve günlük yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası olan sosyal bir kurum haline gelmiştir.

Böyle çok yönlü etkileri olan bir toplumsal kurumun hukuk yönünden de ele alınması, bir takım hukukî düzenlemelere bağlanması kaçınılmazdır. Bu anlamda sporun hukukla olan ilişkisi diğer toplumsal kurumların hukukla olan ilişkisinden farklı değildir ve spor, direk olarak hukukun düzenleme alanına girmektedir. Sporun tâbi olduğu hukukî düzenlemeler, sporun bütün alanlarında ve aşamalarında kendisini göstermektedir. Özellikle futbol başta olmak üzere, diğer spor dallarının hem kulüpler hem de medya bakımından önemli bir kazanç kaynağı oluşturduğu göz ardı edilmemektedir. Spor kulüplerinin şirketleşmeleri de sporun doğrudan doğruya kazanç elde edilebilen bir faaliyet haline geldiğinin önemli bir kanıtıdır (Küçükgüngör,1998).

Sporun bu şekilde maddi gelir sağlayan bir uğraş haline gelmesiyle birlikte, idareci, antrenör, sporcu ve sùjelerinin (antrenör, monitör, yönetici, hakem, gözlemci vb.) sayısı gün geçtikçe artmakta, spor faaliyetleri de artık meslek haline gelmektedir.

Sporun taraflarından ön sırada olan ikisi spor kulüpleri ve sporculardır. Spor kulüpleri Dernekler Kanunu'na ve Türk Ticaret Kanunu'na göre olmak üzere iki şekilde yani dernek ve şirket olarak yapılabilmektedirler. Aynı zamanda çalıştırdıkları sporcu ve sùjeleri (antrenör, monitör, yönetici, hakem, gözlemci vb.) bakımından spor kulüpleri iş yeri veya sporcu ve sùjelerinin iş vereni konumundadırlar.

Sporcular ise kendi içerisinde profesyonel sporcular ve amatör sporcular olmak üzere temelde ikiye ayrılırlar.

Profesyonel sporcular, yaptığı sportif etkinlikler sonucu bir gelir elde ederken, amatör sporcular ise yaptıkları sportif etkinlikler için gelir elde etmemektedir. Ancak, Türkiye'de hukuken profesyonellik sadece futbolda olduğu için gelir elde eden basketbol, voleybol, güreş gibi branşlardaki sporculara da doktrinde yarı profesyonel sporcu denilmekte olup, bu sporcular sosyal güvenlik mevzuatı açısından amatör sporcu kategorisinde yer almaktadır. Bu durum ise sporcuların sosyal güvenliği açısından bazı eksiklik ve sorunları beraberinde getirmektedir (Mil,2010).

Sosyal güvenlik kavramı ise, belirli sosyal risklerin yol açabileceği gelir kayıpları ve gider artışlarına karşı tüm bireylerin güvenliklerinin sağlanmasıdır (Oral,2004).

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ise sosyal güvenlik kavramını şöyle tanımlamıştır. "Toplumun, hastalık, doğum, iş kazası, işsizlik, sakatlık, yaşlılık ve ölüm nedeniyle kazancının

kesilmesi ya da büyük ölçüde azalmasının yol açacağı ekonomik ve sosyal sıkıntılara karşı, bir dizi kamusal önlem yoluyla üyeleri için sağladığı koruma; sağlık hizmetleri ve çocuklu aileler için çocuk yardımlarıdır.” (Demirbilek, 2005).

Sosyal güvenlik ile aynı anlamda kullanılan sigorta kavramı ise, kişilerin belli bir ücret (prim) karşılığında önceden belirlenmiş konulara ilişkin risklerin gerçekleşmesi sonucu oluşabilecek ihtiyacı karşılamak üzere yapılan ve bağımsız bir hukuki talep hakkı veren bir anlaşmadır (Uyanık,2001).

Bu çalışmada profesyonel sporcuların hukuki açıdan, sosyal güvenceleri incelenecek ve bunun sonucunda tespit edilen hususlar ile bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir.

Yöntem ve Araçlar

Bu çalışma profesyonel sporcuların sosyal güvenlik haklarının neler olduğunu öğrenmek ve Türkiye’de bulunan ve icra ettikleri spor branşının karşılığında belli bir maddi kaynak alan lisanslı profesyonel sporculara yönelik sporcuların sosyal güvencelerinden ne derece haberdar olduklarını araştırmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma Modeli

Araştırma da ilgili tanımlara yer verilerek, sporcuların sosyal güvencelerinin neler olduğu, Türkiye’de sosyal güvence sisteminin tarihi gelişimi gibi konuların açıklamalarının ve tanımlamalarının yapılması için tarama yöntemi kullanılmıştır.

Ayrıca sporcuların sosyal güvence bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla ilgili deneklere 30 maddeden oluşan bir anket uygulanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 181 kişi olarak bulunmuştur ve bu grubunun tamamına ulaşılmıştır.

Çalışma grubuna icra ettikleri spor branşı karşılığında belli bir maddi kaynak alan profesyonel sporcular alınmıştır. Sporcular ve branşlar rastgele seçim yöntemi ile seçilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada sporcuların sosyal güvenlik haklarının neler olduğunu öğrenmek amacıyla literatür taraması yapılarak aynı zamanda Türkiye’de bulunan ve lisanslı profesyonel sporculara,

bu sporcuların sosyal güvencelerinden ne derece haberdar olduklarını araştırmak amacıyla anket çalışması yapılmıştır.

Sorular 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu gereğince Sgk kapsamına alınan/alınacak sporcuların sahip olacağı haklar göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Sporculara sorulan sosyal güvenceler hakkında bilgi düzeylerine yönelik sorular 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 3. Bölüm Madde 13-20 ve madde 22, Dördüncü Bölüm Madde 25-26-28 ve 32. Maddeler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Yapılan araştırma kapsamında ise ülkemizde lisanslı sporcu sayısı 2.817.773 olarak, faal lisanslı sporcu sayısı ise 566,056 olarak tespit edilmiştir (Gülöksüz, 2014). Ülkemiz de faal ve yaptığı spor dalından belli bir maddi kaynak elde eden profesyonel sporcu sayısı ise hiçbir kaynaktan belirlenememiştir.

Yapılan araştırma kapsamında sporcuların icra ettikleri spor karşısında maddi bir gelir elde edip etmedikleri sporculara sorularak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma Türkiye'den rasgele seçim yöntemi ile dövüş sporları, basketbol, voleybol, hentbol, yüzme, vücut geliştirme, futbol, atletizm ve cimnastik branşlarında faal olan lisanslı sporculara bireysel olarak uygulanmıştır.

Yapılan araştırmadaki anket sorularının analizleri spss 17 istatistik programı kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlerde sporcuların kişisel özelliklere göre ve sporcu olarak sosyal güvenceleri hakkında bilgi düzeyleri frekans dağılımları, Cinsiyet, Gelir Durumu ve Eğitim Durumlarına Göre Sporcuların bilgi düzeyleri değerlendirilerek ki-kare analizi yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmada sporcuların sosyal güvenlik haklarının neler olduğunu öğrenmek amacıyla literatür taraması yapılarak aynı zamanda Türkiye'de bulunan ve lisanslı profesyonel sporculara, bu sporcuların sosyal güvencelerinden ne derece haberdar olduklarını araştırmak amacıyla anket çalışması yapılmıştır.

Bu bölümde; anketlerden elde edilen veriler istatistiki işlemlere tabi tutularak, tablolar haline dönüştürülmüş ve bu tablolara ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Yapılan anket çalışmasına katılanların cinsiyet, eğitim durumu ve gelir durumuna dair frekans ve yüzde bilgileri Tablo 1’de görülmektedir. Katılımcıların sosyal güvence kanununun kendilerine sunduğu haklarla alakalı bilgi düzeyleri ise Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyet, gelir durumu ve eğitim durumlarına göre dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	95	52,5
Kadın	86	47,5
Gelir Durumu		
Çok iyi	26	14,4
İyi	84	46,4
Orta	61	33,7
Zayıf	10	5,5
Eğitim Durumu		
İlköğretim	3	1,7
Lise	76	42
Ön Lisans	32	17,7
Lisans	68	37,6
Yüksek Lisans	2	1,1
Sosyal Güvence Bilgi Düzeyi		
Yeterli Bilgim Var	48	26,5
Yeterli Bilgim Yok	133	73,5
Toplam	181	100

Tablo 2: Katılımcıların sosyal güvence kanunu hakkındaki bilgi düzeyleri

SGK Kanununa göre;	Frekans		%	
	Evet	Hayır	Evet	Hayır
Sigortalı olan kişinin/sporunun iş kazası halinde sporunun eş ve çocuklarına ya da geçindirmekle yükümlü olduğu ana ve babasına gelir bağlandığını biliyor musunuz?	47	134	26	74
Sigortası olan kişiye/sporcuya iş kazası halinde sağlık yardımının yapılacağını biliyor musunuz?	64	117	35,4	64,6
Sigortası olan kişiye/sporcuya iş kazası halinde sporcuya geçici ya da sürekli iş göremezlik ödeneğinin verileceğini biliyor musunuz?	52	129	28,7	71,3
Sigortası olan kişiye/sporcuya iş kazası halinde, sporunun protez araç ve gereçlerin sağlanacağını biliyor musunuz?	47	134	26	74
İş kazası halinde kişinin/sporunun tedavisi için başka bir yere ya da başka bir ülkeye gönderilebileceğini biliyor musunuz?	29	152	16	84
Sigortalı kişinin/sporunun ölümü halinde geride kalan eş ve çocuklarına ve bakmakla yükümlü oldukları ana ve babasına aylık bağlandığını biliyor musunuz?	50	131	27,6	72,4
Sigortalı kişinin/sporunun ya da sigortalı olmayan karısının analığı halinde gerekli sağlık yardımlarının yapıldığını biliyor musunuz?	36	145	19,9	80,1
Kulüplerinden hiçbir ücret almadan spor yapan amatör sporcuların, Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olmadıklarını biliyor musunuz?	60	121	33,1	66,9
Sigortalı kişinin/sporunun sigorta koşullarını yerine getirmesi ile birlikte yaşlılık aylığının bağlanacağını veya toptan ödeme yapılabileceğini biliyor musunuz?	33	148	18,2	81,8

Cinsiyet, gelir durumu ve eğitim durumu faktörleri ile sporcuların sosyal güvence bilgi düzeyleri faktörü arasında ki-kare test analizi sonucu, sırasıyla $p=0,687>0,05$, $p=0,32>0,05$,

$p=0,777>0,05$ değerleri elde edilmiştir. Dolayısıyla bu faktörlerin sporcuların sosyal güvence bilgi düzeylerinde farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet durumu faktörünün, iş kazası halinde sporcunun eş ve çocuklarına ya da geçindirmekle yükümlü olduğu ana ve babalarına gelir bağlanması durumu bilgi düzeyleri arasında yapılan ki-kare test analizleri sonucunda sırasıyla $p=0,365>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu ve eğitim durumu faktörlerinin iş kazası halinde sporcunun eş ve çocuklarına ya da geçindirmekle yükümlü olduğu ana ve babalarına gelir bağlanması durumu bilgi düzeyleri arasında yapılan ki-kare test analizi sonucuna göre $p=0,01<0,05$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet durumu ve eğitim durumu faktörlerinin, Sgk'lı sporcuların iş kazası halinde sağlık yardımının yapılacağı durumu bilgi düzeyleri arasında yapılan ki-kare test analizleri sonucunda sırasıyla $p=0,661>0,05$, $p=0,165>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu faktörünün Sgk'lı sporcuların iş kazası halinde sağlık yardımının yapılacağı durumu bilgi düzeyleri arasında yapılan ki-kare test analizi sonucuna göre $p=0,01<0,05$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet ve eğitim durumu faktörleri ile Sgk'lı sporcuların iş kazası halinde sporcuya geçici ya da sürekli iş göremezlik ödeneğinin verilmesi durumu bilgi düzeylerinin ki-kare test analizleri sonucunda sırasıyla $p=0,799>0,05$, $p=0,678>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu faktörü ile Sgk'lı sporcuların iş kazası halinde sporcuya geçici ya da sürekli iş göremezlik ödeneğinin verilmesi durumu bilgi düzeylerinin ki-kare test analizleri sonucunda $p=0,04<0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile arasında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet, gelir durumu ve eğitim durumu faktörleri ile Sgk'lı sporcuların iş kazası halinde protez araç ve gereçlerin sağlanacağı durumu bilgi düzeylerinin ki-kare test analizleri sonucunda sırasıyla $p=0,571>0,05$, $p=0,42>0,05$, $p=0,205>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet durumu ve eğitim durumu faktörlerinin, Sgk'lı sporcuların tedavisi için başka bir yere ya da başka bir ülkeye gönderileceği durumu bilgi düzeylerinin arasında yapılan ki-kare test analizleri sonucunda sırasıyla $p=0,929>0,05$, $p=0,322>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu faktörünün Sgk'lı sporcuların tedavisi için başka bir yere ya da başka bir ülkeye gönderileceği durumu bilgi düzeylerinin arasında yapılan ki-kare test analizi sonucuna $p<0,001$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet durumu faktörünün Sgk'lı sporcuların ölümü halinde geride kalan eş ve çocuklarına ve bakmakla yükümlü oldukları ana ve babasına aylık bağlanması durumu bilgi düzeyi arasında yapılan ki-kare test analizi sonucuna göre $p=0,679>0,05$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu ve eğitim durumu faktörlerinin Sgk'lı sporcuların ölümü halinde geride kalan eş ve çocuklarına ve bakmakla yükümlü oldukları ana ve babasına aylık bağlanması durumu bilgi düzeylerinin arasında yapılan ki-kare test analizi sonuçlarına göre $p<0,001$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet durumu ve eğitim durumu faktörlerinin, Sgk'lı sporcuların ya da sigortalı olmayan karısının analığı halinde gerekli gerekli sağlık yardımlarının yapılması durumu bilgi düzeyleri arasında yapılan ki-kare test analizleri sonucuna göre sırasıyla $p=0,969>0,05$, $p=0,246>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Gelir durumu faktörünün Sgk'lı sporcuların ya da sigortalı olmayan karısının analığı halinde gerekli gerekli sağlık yardımlarının yapılması durumu bilgi düzeyi arasında yapılan ki-kare test analizi sonucuna göre $p=0,02 <0,05$ olarak bulunduğu için aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet, gelir durumu ve eğitim durumu faktörleri ile kulüplerinden hiçbir ücret almadan spor yapan amatör sporcuların, Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olmadıkları durumu bilgi düzeylerinin ki-kare test analizleri sonucuna göre sırasıyla $p=0,03<0,05$, $p=0,01<0,05$, $p<0,001$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark vardır sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet, gelir durumu ve eğitim durumu faktörleri ile Sgk'lı sporcuların sigorta koşullarını yerine getirmesi ile birlikte yaşlılık aylığının bağlanacağı veya toptan ödeme yapılabileceği bilgi düzeylerinin ki-kare test analizleri sonuçlarına göre sırasıyla $p=0,96>0,05$, $p=0,07>0,05$, $p=0,228>0,05$ olarak bulunduğu için bu faktörler ile aralarında anlamlı bir fark yoktur sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Profesyonel sporcular dışında kalan amatör sporcular başta İş Kanunu'na dahil edilememekte, çalışmaları hizmet akdine dayanmaması nedeniyle de haklarında 5510 sayılı Kanun'un 4/A fıkrası yani sigortalılık hükümleri uygulanmamaktadır.

Sporcuların sosyal güvenlikleri ile ilgili geçmişten bugüne yapılmış çalışmaların neredeyse tamamında, eksik görülen noktanın sporcuların sosyal güvenliği olduğu vurgulanarak bu duruma ilişkin pek çok öneri ortaya konulmuştur. Fakat bugün itibari ile bakıldığında halen daha bu konuya tam manasıyla bir çözüm yolu bulunduğunu söylemek mümkün değildir.

Spor alanının çalışanlarının sosyal güvenliklerinin belirlenmesinde, özellikle profesyonel spor alanı ile ilgili olarak ülkemiz mevzuatındaki İş Kanunu, Borçlar Kanunu, Sosyal Güvenlik Kanunu, Sendikalar Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'na; birde belirtilen alanda çıkarılmış talimatlara bakmak gerekliliği vardır. Yani bir bütünsellikten söz etmek pek mümkün değildir.

Yapılan anket çalışmasında sporcuların %29,3'nün hiç bir sosyal güvencelerinin olmadığı görülmektedir. Yani sporcuların sakatlanma, hastalanma, iş göremezlik ya da ölüm gibi nedenlerden dolayı sağlık güvence kurumları kapsamında yararlanamayacaklardır. Yani sigortasız işçi durumundadırlar.

Araştırma sonuçlarına göre profesyonel sporcular sosyal güvenceleri olduğu takdirde sunulacak hizmetlerin farkındalık oranları oldukça düşüktür. Bu oran sigortası olan sporcuların hangi haklardan yararlanacaklarını, hangi durumlarda neler yapması gerektiğini bilmemelerine sebep olmaktadır. Verilen hakların takibini yapmadıkları için de birçok sporcu bu sigorta ya da sosyal güvencelerden faydalanamamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre sporcuların bağlı oldukları kulüp/federasyonun "Sporculara Sağlık Güvencesi Protokolü" hakkında bilgilendirme yapanların oranı %18,2'dir. İmamoğlu ve arkadaşlarının (1999) Türkiye'de "Amatör Sporcuların Sigortalanma Sorunları" isimli çalışmalarında da belirttikleri gibi, "Sporculara protokoller yapılıyor. Kulüplere duyuruluyor fakat ya duyurmada yetersizlikler ya da sporcuların bilinçli davranmaması neticesinde sporcuların bu protokollerden faydalanma oranı yok denecek kadar azdır." (İmamoğlu, 1999) ifadesi yapılan anket çalışmasında da desteklenmektedir. Kulüp/ federasyonların bilgilendirme yapmaması 1999 yılında İmamoğlu ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmayı destekleyerek görülmüştür ki günümüzde hala daha sporculara haklarının duyurusunun yapılmaması, bu haklardan faydalanamamalarına sebep olmaktadır.

2013 yılında bakanlıklar tarafından ortak imzalanan protokolde de görülmektedir ki, protokolü oluşturan maddelerde bir netlik yoktur, sporcular ücretsiz olarak tedavisini görmemektedir ya da lisansını o dönem vize etmemiş bir sporcuyu koruyacak bir yazı bulunmamaktadır. Sporcuların tedavilerinin ücretleri daha sonra adreslerine postalanacaktır şeklinde ifade bulunmaktadır. Hangi rahatsızlıklar ya da tedavilerde ne kadar ücret ödeyecekleri ya da indirim yapılacağı hususunda boşluk bulunduğu görülmektedir.

Ülkemizdeki Kalkınma Planları incelendiğinde ise altıncı ve yedinci kalkınma planlarda genellikle sporcu sağlığı, eğitimi ve güvenliği gibi konular yer alırken, birinci, üçüncü ve dokuzuncu planlarda sporcuları içeren herhangi bir düzenleme yer almamıştır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın misyonuna ve vizyonuna bakıldığında da, misyonunda “Gençliğin ilgi, ihtiyaç ve sorunlarını saptamak, çözüm ortakları ile eşgüdüm ve iş birliği içinde çalışarak kişisel, sosyal ve sportif alanlarda destekleyici politikalar oluşturmak, sürekli eğitimi ve gelişimi esas alan projeler üretmek, uygulamak, desteklemek ve bu sayede toplumsal hayatın aktif üyesi, yenilikçi, özgüven sahibi, milli ve manevi değerlerin bilincinde, uluslararası temsil yeteneği olan lider gençler yetiştirmek.” (Gençlik ve spor bakanlığı, 2018) yer alırken vizyonunda ise; “Güçlü yarınlar için; okuyan, düşünen, sorgulayan, kendini ifade edebilen, sporu, sanatı ve bilimi yaşam tarzı hâline dönüştüren, gelişmelere açık, farklılıklara saygılı, yenilikçi, etik değerlere bağlı, karar süreçlerine katılan, kaynakları etkili değerlendiren, çevreye duyarlı, öz güveni yüksek, mutlu, sağlıklı ve güçlü bir gençliğin yetişmesini sağlamak.” yer almaktadır. (Gençlik ve spor bakanlığı, 2018) Bu ifadelerde de görülmektedir ki sporcunun başarılı olması, sağlıklı olmasını sağlamak gibi ifadeler yer alırken; sporcuların sosyal güvencelerini oluşturmada ve bunların duyurularını yaparak sporcuların bunlardan faydalanmasını sağlamaları açısından oldukça yetersiz kalmaktadır.

Serkan Öner ise (2011) yapmış olduğu araştırmasında sporda sosyal güvenlik konusunu incelemiş olup profesyonel yani kulüp ya da federasyonlarından icra ettikleri spor branşı neticesinde maddi bir gelir sağlayan sporcuların cinsiyet, gelir durumu ya da eğitim durumlarının sosyal güvenceleri bilgi düzeyleri karşılaştırılmadığından araştırma bu açıdan paralellik göstermemektedir.

Yapılan araştırmada sporcu olarak sosyal güvenceleri hakkında bilgi düzeyleri sorularak %73,5 oranında yeterli bilgim yok ifadesi yer alarak sporcuların sosyal güvenceleri hakkında yeterli bilgi düzeylerine sahip olmadıkları, aile, kulüp yöneticileri ya da sosyal çevre tarafından da bilgilendirilmedikleri görülmektedir.

Kaynakça

Demirbilek, S. (2005). Sosyal Güvenlik Sosyolojisi. İstanbul: Legal Yayıncılık.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, (Çevrimiçi)

<http://gsb.gov.tr/BakanlikHizmetBirimleri/sgdb/misyon-vizyon.html> 15.03.2018

Gülöksüz, U. & Sarıal, E. (2014). Verilerle Gençlik ve Spor. Ankara: Başak Matbaa.

İmamoğlu, O. & Kışalı, N. F. & Altun, P. & Çebi, M. (1999). Türkiye’de Amatör Sporcuların Sigortalama Sorunları. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 48-50.

Küçükgüngör, E. (1998). Türk hukukunda sporcuların hukuki durumları. Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2(1-2).

Mil, H. İ. (2010). Türkiye’de spor kulüpleri ve sporculara yönelik sosyal güvenlik uygulamalarının incelenmesi ve değerlendirilmesi. (Yüksek Lisans Tezi), Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Oral, İ. (2004). Sosyal güvenlik hukuku. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Öner, S. (2011). Sporda sosyal güvenlik. (Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Uyanık, A. (2001). Denetim, muhasebe ve vergilendirme. İstanbul: Beta Yayınları.

Yetim, A. A. (2006). Sosyoloji ve spor. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.